

Sosiaali- ja terveysministeriö
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto
Hallitusneuvos Ismo Tuominen
PL 33
00023 Valtioneuvosto

LAUSUNTO

1 (2)

10.2.2011

Lausuntopyyntö STM008:00/2011

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI ALKOHOLILAIN 33 §:n MUUTTAMISEKSI

Alkoholijuomateollisuusyhdistys kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntoon seuraavaa.

Alkoholijuomateollisuusyhdistys tukee hallituksen pyrkimyksiä vastuullisuuden merkityksestä alkoholihaittojen vähentämisessä, erityisesti lasten ja nuorten alkoholin käytön vähentämisessä ja alkoholin käytön aloittamisiän myöhentämisessä.

Yhdistyksen mielestä alkoholijuomien mainonnan rajoittaminen ei kuitenkaan ole oikea keino alkoholikulutuksen vähentämiseksi.

Yhdistys pitää erittäin tärkeänä avointa keskusteluilmapiiriä eri toimijoiden välillä alkoholisektorilla. Avoin keskustelu ei saa rajoittua vain osapuolten välisiin ristiriitoihin, vaan alkoholiasioidista on keskusteltava mahdollisimman rakentavasti ja avoimesti alan eri toimijoiden välillä. Alkoholiteollisuuden roolia aktiivisena ja vastuullisena valistajana ei ole katsottu suopeasti. Alalla on päästävä eroon vastakkainasettelusta, joka omalta osaltaan sotkee alkoholiasioiden selkeää viestintää. Eri toimijoiden yhtenäinen, selkeä ja johdonmukainen linja on parasta mahdollista alkoholiasennekasvatusta. Jos näiden rakentavien ja avoimien keskustelujen pohjalta voidaan synnyttää esimerkiksi yhteinen tavoiteohjelma, voidaan myös hyödyntää paremmin nykyiset henkilö- ja talousresurssit. Alkoholijuomateollisuus on valmis tuomaan tällaiseen toimintaan oman panostuksensa, koska ala uskoo sen toimivan paremmin kuin erilaisien rajoitusten jatkuva lisääminen. Suomessa on jo raittius- ja päihdepolitiikkaa, jonka rinnalle tarvitaan aktiivista alkoholipolitiikkaa nyt ja tulevaisuudessa.

Sähköisten medioiden lisääntyneen aktiivisen käytön johdosta toimiala on jatkuvasti entistä alttiimpi maamme ulkopuolelta tuleville vaikutteille. Suomessa alkoholimainonta on maltillista, mutta miten voidaan perustella EU:n sisällä globaalin internet-mainonnan eriarvoinen kohtelu. Kuluttajien on helpompi käsitellä näitä asioita, jos maan sisällä on alkoholitoimialalla yhtenäinen viestintä ja vastuullinen asennekasvatus.

Alkoholijuomateollisuusyhdistyksen mielestä aikarajan muuttaminen TV:ssä ja radiossa ei ole oikea keino estää alaikäisiä näkemästä alkoholimainontaa, kun otetaan huomioon, että ulkomainonta ja kansainvälinen internet- ja kansainvälinen TV-mainonta ovat edelleen sallittuja. Alkoholijuomien internet-mainonta, johon tässä lakiesityksessä ei oteta kantaa, on jatkossakin kansainvälisten toimijoiden vapaasti käytettävissä.

Lakiehdotuksen 33 §:n yksityiskohtaiset perustelut menevät liian pitkälle ja laajentavat pykälän tulkintamahdollisuutta liikaa. Esimerkkinä: *...alkoholinkäyttö edistää sosiaalista tai seksuaalista menestystä..., ...erityisesti, jos mainonnassa kuvataan alkoholijuomaa tai sen käyttöä myönteisesti ihmissuhteissa.* Yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan *Sosiaalista ja seksuaalista menestystä kuvaisivat tyypillisesti esimerkiksi alkoholijuoman tai sen nauttimisen liittäminen ystävien tai ystäväpiiriin yhdessäoloon...sekä tunnettujen henkilöiden käyttö mainonnassa.* Vaarana on, että tämä johtaa siihen, että viinejä ei voi liittää ruokailuun, jolloin esimerkiksi tunnetun kokin viinisuositukset reseptien kera olisivat jatkossa kiellettyjä.

Alkoholijuomateollisuusyhdistyksen näkemyksen mukaan hallituksen muutosesitys alkoholilain 33 §:n muuttamisesta rajoittaa sananvapautta. Tämän takia lakimuutos on käsiteltävä myös perustuslakivaliokunnassa. Lakimuutosta ei pidä toteuttaa nopeasti pelkästään sen takia, että eduskunnan istuntoaika on päättymässä, vaan keskustelua oikeanlaisten toimenpiteiden löytämiseksi on jatkettava.

Laaja-alainen yhteistyö eri sidosryhmien välillä alkoholitoimialalla on avain menestyksekkääseen ja vastuulliseen alkoholipolitiikkaan, jossa alkoholinkäytön asennekasvatuksella on merkittävä rooli.

Kunnioittavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry
Alkoholijuomateollisuusyhdistys

A handwritten signature in blue ink that reads 'Karri Kunnas'.

Karri Kunnas
asiamies